

Lokal Utvecklingsplan

Nattavaara -bygden

Gällivare kommun, Norrbottens län

maj 2012

Det kommer att krävas mycket arbete och ta lång tid,
men det är en stor utmaning för oss alla som bor i bygden.

Och arbetet har redan påbörjats!

Lokal Utvecklingsplan

Arbetet med att ta fram denna lokala utvecklingsplan startade med ett öppet möte den 16 mars 2012.

Vid detta möte genomfördes ett processarbete som utgick från frågan;

Med VAD/HUR kan vi tillsammans utveckla Nattavaara-bygden?

Processarbetet ledde fram till att det bildades tre olika arbetsgrupper som därefter arbetade vidare med sex olika utvecklingsområden:

- *Samverkan*
- *Marknadsföring*
- *Infrastruktur*
- *Skola och barnomsorg*
- *Turism*
- *Service*

Det gemensamma materialet har därefter sammanställts.

Sammanställningen justerades och kompletterades i omgångar för att slutligen redigeras av en mindre grupp deltagare.

Arbetsgruppernas arbete kompletterades med en gemensamt framtagen SWOT-analys, som beskriver Nattavaara-bygdens *styrkor, svagheter, möjligheter och hot*.

Den Lokala Utvecklingsplanen bör ses som ett "levande material" och kan därför uppdateras i takt med det framtida arbetet med ett förverkligande av planens viljeinriktning.

Vår bygdeprofil

Nattavaara by är en småort i Gällivares kommun. Orten Nattavaara är egentligen två orter i Råne älvdals norra del. Ursprungligen var Nattavaara by lappskattelandet Nattejaure varifrån orten fått sitt ursprungliga namn. Förste nybyggaren, Michel Ryss, gjorde en s.k. inrymning i lappskattelandet omkring år 1670. I gamla dokument omnämns orten som Nattewahr. Namnets betydelse är inte säkerställd men torde ha sitt ursprung i det samiska ordet "nahta" som betyder skaft. Det samiska ordet "vare" och det finska "vaara" betyder berg. Nattavaara är alltså "Skaftberget".

Nybyggaren Michel Ryss lär ha kommit från Karelen vilket kan förklara att det funnits en lada i byn benämnd "Karjalan lato", Karelarens lada och en åker kallad "Karjalan pelto", Karelarens åker. Karjel betyder Ryssland eller ryss på samiska.

Språkforskare har även funnit spår från Karelen i den finska som talades i byn. Se även Gällivarefinska.

Nattavaara är en småort i Gällivare kommun.

När bygget av Malmbanan, 1887 nådde Råne älv etablerades stationssamhället **Nattavaara** på tallheden väster om Råneälven, cirka 5 km från den ursprungliga byn på berget, Nattavara by.

Tvillingorterna kom att kallas Nattavaara byn och Nattavaara station eller kort Byn och Station.

Nattavaara är en av landets kallaste orter och brukar därför ofta omnämnas i väderleksrapporterna på vintern med lägsta temperaturen i landet.

Orten har en matvarubutik och en bensinstation, samt barnomsorg.

Det finns en föräldrargrupp som aktivt arbetar med barnomsorg och skola.

Wikipedia m fl

Befolkningsstatistik*(SCB 2009-12-31)**(Gäller Nattavaara-områdets omland, Nattavaara by, Sarvisvaara och Kilvo)***Ålder**

0- 5	11
6-15	18
16-18	5
19-24	13
25-29	6
30-39	21
40-64	114
65-74	59
75 >	<u>63</u>
Summa	310

Byar

Nattavaara	Nattavaara by	Kilvo
Sarvisvaara	Koskivaara	Harrejaur
Tidnokenttä	Solberget	

Föreningsliv

Nattavaara Folkets Hus

Nattavaara Skoter- och Fritidsförening

Nattavaara Hembygdsförening

Nattavaara Samfällighetsförening

Nattavaaraby SK

NattavaaraAkademin Konst-Kultur

Kilvo Samfällighetsförening

PRO Nattavaara

Nattavaara Jaktvårdsförening

Sarvisvaara Jaktvårdsförening

Sarvisvaara Samfällighetsförening

Byautvecklingsgruppen

Bönhusföreningen

Underbara Nattavaara Ekonomiska Förening

Därutöver finns flera vägföreningar

Religiösa samfund:

Svenska Kyrkan

Leastadianismen

Pingstkyrkan

Nyapostoliska kyrkan i Sverige

Katolska Kyrkan

Näringsliv

Antal företag i Nattavaara-bygden

(UC AB Marknadsinformation, Stockholm, 2012-05-14)

Jordbruk mm	1
Skogsförvaltning mm	12 *
Renskötsel	2
Tillverkning	2
Övrig tillverkningssektor	2
Byggnads	1
Handel	3
Transport	0
Hotell och restaurang	0
Företagstjänster	3
Turism	2
Hälsovård	2
Övriga	3
Summa	33

* Innefattar alla registrerade jord- och skogsbruk, d v s även mindre privata ägor.

Översiktsplan

Alla kommuner ska enligt plan- och bygglagen ha en aktuell översiktsplan (ÖP) som omfattar kommunens hela yta. Syftet med översiktsplanen är att ge vägledning och stöd i beslut om användningen av mark- och vattenområden samt hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras. Översiktsplanen ska också redovisa hur kommunen tänker tillgodose riksintressen och miljö kvalitetsnormer. Den kan fördjupas för olika delområden och kallas då för en fördjupad översiktsplan (FÖP).

Översiktsplanen är vägledande, såväl när kommunen upprättar detaljplaner och områdesbestämmelser samt prövar bygglov enligt plan- och bygglagen, som när kommunen eller andra myndigheter fattar andra beslut som rör mark- och vattenanvändningen i kommunen. Planen är inte juridiskt bindande. En översiktsplan kan innehålla kommunens vision och vara ett strategiskt dokument för den framtida utvecklingen.

Gällivare kommun har påbörjat arbetet med att göra en **ny Översiktsplan**. Arbetet beräknas pågå under 2012-2013.

www.gallivare.se

En **SWOT-analys** (*strengths, weaknesses, opportunities, threats*) visar på de styrkor, svagheter, möjligheter och hot/hinder som alla kan utgöra en möjlighet i det framtida arbetet för att skapa en långsiktig och hållbar bygd sett ur ett underifrånperspektiv.

Styrkor

Många föreningar - starkt föreningsliv

Samisk kultur, kulturminnen och offerplatser

Mångfald i åldrar och nationaliteter

Natur för turism och rekreation inom jakt, fiske, bär, samt den storslagna Råneälven med möjlighet att övernatta och basta gratis

Affär – post – bensin

Barnomsorg

Stugor

Bra kommunikationer som bussturer, tåg och en liten stations-/väntsal

Lediga hus - låg boendekostnad

Tomter – privata och kommunala

Inflyttning/nyboende

Pendlingsavstånd till samhälle/arbete

Bra skolbyggnad med bastu och gympasal

Malmens väg – skoterled

Elljusspår

Tennisplan

Minigolfbana

Fotbollsplan

Älgskyttebana

Svagheter

Många föreningar och många lokaler

Dåliga vägar

Svag kommunal dialog

Få arbetstillfällen

Avsaknad av hantverk och egna souvenirer

Två byar – måste börja räknas som en

Järnvägen – dåliga kommunikationer, dåligt upprustad väntsal

Barnomsorg finns men bör permanentas

Hustillgången – tomma hus säljs ej

Sjukvård - närhet till sjuk-/distriktsvård saknas

Ytterligare samverkan behövs mellan föreningar

Möjligheter

Kulturturism/turismen ökas – genom nyföretagande och föreningssamarbete

Ökad samverkan – boende, föreningar

Natur

Ändamålsenliga lokaler

Råneälven och sjöarna i bygden utvecklas till fiskeparadis

Jaktmöjligheter utvidgas

Bra infrastruktur –möjlighet till inflyttning

Nyttja skolhuset även till andra kommunala verksamheter, ex hemtjänst, medborgarkontor, vaktmästeri mm

Samordning av all barnomsorg/skola bör permanentas och flyttas till skolan – för trygghet och bevarande samt ev inflyttning – ekonomiskt försvarsbart

Stugor (fler bäddar och uthyrningssamverkan)

Hot

Utflyttning

Utarmning av samhällsservicen genom kommunala neddragningar

Skolan – osäkerhet om skolans vara kan leda till tveksamheter om inflytt
alternativt utflytt

Stort hot är dåliga vägar

Posten bör även fortsättningsvis levereras med busslinjen, annars hotas den
linjen

Avveckling av nuvarande fast telefoni

Avveckling av butik, bensinstation, kollektivtrafik

Åretruntboende övergår till fritidsboende

Vår vision inför framtiden

För att kunna genomföra vår vision har vi **prioriterat sex områden:**

- Vi vill verka för en ökad samverkan inom bygden
- Vi vill verka för en ökad marknadsföring av bygden
- Vi vill bevara och utveckla bygdens infrastruktur
- Vi vill bevara och utveckla skola och barnomsorg i bygden
- Vi vill verka för en ökad turism i bygden
- Vi vill verka för en förbättrad service i bygden

Visionen i korthet

Samverkan

Försköna vår by och omgivning – röja, städa, plantera blommor och buskar

Park i anslutning till järnvägen

Stöd föreningslivet

Iordningställning av en badplats

Ut gemensamt i naturen för t ex picknick, det är en glad ”morot”

Träffas vår och höst för gemensam planering

Samverkan föreningar

Samverkan företag

Samverkan kultur

Lekparker

Marknadsföring

Modern och uppdaterad hemsida som är länkad till kommunens hemsida

Nystart av informationsblad, som även finns på hemsidan

Vi vill att vår kommun synliggör och marknadsför byarnas fördelar, ex kommunala tomter, möjligheter till inflyttning, aktiviteter mm, vilket blir positivt för alla parter

Infrastruktur

Att transportererna fungerar

Förbättrad kollektivtrafik genom oftare tågstopp, bra Länstrafik

Bättre vägar, underhåll och snöröjning

Bättre bredband – IT och telekommunikation

Cykelväg mellan Nattavaara och Nattavaara by

Skola och barnomsorg

Barnomsorg - daghem

Skola till åk 3

Både fritids och skolskjuts till barnen skall finnas i Nattavaaraby skola

Kommunala verksamheter i skolan

Turism

Använd de förutsättningar som finns för en utvidgad turism

Ökat samarbete

Ett kansli (även för alla föreningarna)

Bättre marknadsföring

Godkänt kök för att erhålla restaurangrättigheter

Gemensam attraktiv och modern hemsida för Nattavaara-bygden

Service

E-tjänster

Byastuga

Medborgarkontor

Distriktssköterska och läkare till Nattavaara

Postservicen i butiken – lättare att kunna hämta posten, bättre tillgång till facken

Fortsatt postutdelning på byastugan (social funktion)

Bevarande av Församlingsgården

Pensionärsservice

Fritidsaktiviteter, t ex bio i Folkets Hus, Bäckstranden boule och stort schack

Lunchservering och kaffe året runt, även till hemtjänsten

Vaktmästare (serviceman)

Äldreboende

Kontaktpersoner:

Inga-Lille Axelsson

0970 – 400 51

Bertil Holmgren

0970 – 410 20

070 – 530 07 88

bh.ntv@telia.com

LEADER
polaris [★]

Detta material har getts
finansierat med EU-medel

*Hela Sverige
ska leva!*
Norrbotten

Detta processarbete har genomförs i samverkan med

Kenneth Nyberg
Bryggargatan 7 811 39 Sandviken
Tel 026 – 25 20 10 Mobil 073 – 908 79 57
www.kennethnyberg.se info@kennethnyberg.se
Org.nr 520717-7618 F-skattebevis finns